

Arne Nielsen (KRF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om kommune-tilskud til efterskoleophold.

(Beslutningsforslag nr. B 7).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministre:

Spm. nr. S 10

1) Til udenrigsministeren af:

Glønborg (KRF):

»Hvad ønskede udenrigsministeren at opnå ved at opfordre Ole Volfgang til at rejse sag mod ministeriet eller ministeren, når Volfgang ifølge sin fratrædelsesaftale med FN ikke kan gøre dette?«

Glønborg (KRF):

Min baggrund for at stille spørgsmålet er, at jeg i sidste uge sad og overværede i tv, at udenrigsministeren kraftigt opfordrede Ole Volfgang til at anlægge sag mod Udenrigsministeriet eller udenrigsministeren, og da jeg samtidig sad og læste Rigsrevisionens rapport og i den kunne læse i punkt 164, at Ole Volfgang følte sig bundet af den fratrædelsesaftale, han havde med FN, til ikke at forfølge sagen yderligere ved domstole el.lign. over for danske myndigheder, herunder minister eller ministerium, så undrede jeg mig lidt, for seerne havde ikke kendskab til den bestemmelse, men udenrigsministeren havde kendskab til bestemmelsen.

Derfor stillede jeg mig selv spørgsmålet: Var det en loyal optræden fra udenrigsministerens side? Og derfor synes jeg, det var rimeligt at stille dette spørgsmål.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg vil gerne først for god ordens skyld erindre om, at det var direktør Volfgang og hans advokat, der først talte om at anlægge sag mod mig; de mente, at jeg havde udtalt mig om direktør Volfgang på en ærekrænkende måde. Det

mener jeg ikke jeg har, og det skal jeg komme tilbage til om et øjeblik.

Men da jeg så opfordrede dem til at anlægge sag, blev der pludselig henvist til en aftale, direktør Volfgang skulle have indgået med FN – en mystisk aftale, hvorefter han som betingelse for afsked med pension skulle have lovet ikke at gå til retten.

Om det kan jeg meget klart sige, at der ikke foreligger en aftale mellem direktør Volfgang og FN, som afskærer direktøren fra at lægge sag an mod mig. Det har jeg FN's generalsekretærs ord for, og jeg opfordrer fortsat direktør Volfgang til at anlægge sag.

Hvorfor gør jeg det? lyder så første del af spørgsmålet. Og mit svar er: Fordi jeg finder det helt uacceptabelt, når direktøren på den ene side offentligt giver udtryk for, at jeg udtaler mig mod bedre vidende og på en for ham ærekrænkende måde, og på den anden side lader forstå, at han alene på grund af en aftale med FN ikke er i stand til at gå videre ad rettens vej med disse påstande.

Det fremgår af statsrevisorernes udtalelse i denne sag, at de er enige med mig i, at det såkaldte Hartlingarrangement blev skabt for at støtte den tidligere danske statsminister, og at det derfor ikke kunne gælde for hans efterfølger.

Det er derfor klart for mig, at direktør Volfgang, som var den person, der administrerede dette arrangement, ikke havde mandat til på eget initiativ og uden forelæggelse for Udenrigsministeriet at tilbyde Poul Hartlings efterfølger som flygtningehøjkommissær, at han kunne fortsætte med at trække penge ud af dette helt atypiske arrangement.

Men det gjorde direktør Volfgang, og han trak selv på arrangementet til repræsentation og andet, både da han endnu arbejdede ved hovedkvarteret i Genève, og efter at han var blevet udstationeret til London i 1986.

For nu at fjerne enhver tvivl må jeg sige, at der aldrig har været tvivl om, at ansvaret for det, der er sket, ligger i det danske udenrigsministerium og dermed hos mig. For det er mig og mine forgængere, der har ansøgt Finansudvalget om penge, som er gået til andre formål end dem, vi har søgt til. Men vi gjorde det i god tro, og derfor er det ikke ligegyldigt, hvordan det er gået til.

[Udenrigsministeren]

Og her er det min klare opfattelse, at der er vist for stor tillid til en mand, der har siddet i en særdeles indflydelsesrig stilling, at han har svigtet denne tillid, og at han har misbrugt sin stilling til at skaffe sig selv økonomiske fordele.

Denne mand er direktør Volfgang. Og hvis han mener, at min bedømmelse af ham er forkert og ærekrænkende, må han gøre, som han selv og hans advokat tidligere har sagt de vil gøre, nemlig gå til retten og få min påstand efterprøvet.

Formanden:

Jeg er nødt til at gøre opmærksom på, at svar-tiden er to minutter ved alle spørgsmål.

Glønborg (KRF):

Nu benytter udenrigsministeren anledningen til endnu en gang at rette en kraftig kritik mod direktør Volfgang. Vi andre må konstatere, at der er mange uklarheder i denne sag, og da en onsdagsspørgetid nok ikke er egnet til at afklare dem alle, vil jeg afstå fra at gå ind i en diskussion om, hvem der har ansvaret for fortsættelsen af arrangementet.

Det, jeg har spurgt om i dag, og som jeg synes det kunne være interessant at høre noget om, er den aftale, som direktør Volfgang henholder sig til. Udenrigsministeren bruger i dag udtrykket, at der »pludselig dukkede noget op«. Nu har jeg ikke alle datoer præsentet i denne sag, men det er vel ikke en pludseligt opdukkende sag i forhold til i sidste uge, eftersom den står omtalt i Rigsrevisionens rapport, som jo da er udarbejdet for nogen tid siden.

Det, der undrer mig, er altså, at udenrigsministeren i fjernsynet over for den på dette punkt uvidende befolkning retter en opfordring, hvor han ved, at den spurgte ikke føler, at han moralsk er i stand til at gøre det, som udenrigsministeren opfordrer til. Nu har jeg set, at det senere er hævdet, at denne aftale ikke eksisterer. Dette må vi jo så føje til rækken af endnu uopklarede forhold i hele denne mærkelige sag.

Erik B. Smith (S):

I forbindelse med besvarelsen af hr. Glønborgs spørgsmål nævnte udenrigsministeren, at ministeren og ministeriet i god tro havde søgt om bevilling af penge, hvis formål blev anvendt anderledes. Jeg vil gerne bede udenrigsministeren uddybe udtrykket »i god tro«.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg må igen minde hr. Glønborg om, at det rent faktisk var direktør Volfgang selv og hans advokat, der begyndte at tale om at føre retssag.

Jeg er da bekendt med den påstand, der står i Rigsrevisionens rapport fra direktør Volfgang, om, at han skulle være bundet af en aftale. Det har jeg aldrig troet på, og derfor gik jeg til FN's generalsekretær, for jeg ville finde det helt urimeligt, hvis en dansk statsborger skulle blive forhindret i at bruge sin ret til at gå til det danske retssystem, hvis han syntes, han burde renses. Og jeg har FN's generalsekretærs ord for, at en sådan aftale ikke eksisterer.

Jeg er så bekendt med – når nu hr. Glønborg siger, at det er endnu et led i rækken af uopklarede sager – at direktør Volfgang siden på tv har fremlagt en brevveksling, som skulle vise, at der var en aftale. Jeg har sendt denne brevveksling til FN. Jeg venter senere i dag eller i morgen at få bekræftet, at denne brevveksling slet ikke handler om det, som man har hævdet, og at der altså ikke eksisterer nogen bindinger af nogen art, som skulle hindre direktør Volfgang i at anlægge en sag. Han kan jo ikke selv konstruere et værn imod at anlægge en sag, som han selv er begyndt at tale om. Derfor finder jeg, at vi har et fælles ønske om at komme så godt til bunds i denne sag, som vi kan, og dér vil en retslig afgørelse formentlig være det bedste.

I anledning af hr. Erik B. Smiths spørgsmål kan jeg sige, at jeg selv og mine forgængere jo i årevis har ansøgt Finansudvalget om midler, der skulle gå til uddannelsesarbejde i forbindelse med flygtningearbejdet. Sidste efterår fik vi imidlertid igennem en anonym henvendelse at vide, at en del af disse midler er gået til noget andet, bl.a. repræsentation for en række FN-medarbejdere. Det vil sige, at jeg har søgt om nogle penge, som jeg troede blev brugt til noget andet end det, de rent faktisk blev brugt til.

Det er mit ansvar, at jeg har gjort det, men det er gjort i god tro.

Glønborg (KRF):

Nu er FN-systemet jo et stort system, og selv for en generalsekretær kan det til tider være vanskeligt at have et overblik over alt, hvad der er foregået inden for systemet.

Derfor vil jeg gerne som afslutning på mit spørgsmål spørge udenrigsministeren, om han føler sig helt overbevist om, at der centralt i

[Glønborg]

FN-systemet er en sådan oversigt over alt, hvad der er foregået, om der ikke er en lille smule tvivl, som i dette tilfælde burde komme direktør Volfing til gode, en mand, som har tjent systemet vel igennem mange år.

Føler udenrigsministeren, at det er fairplay at møde denne mand, som nu er placeret på en særdeles vanskelig position, med en så indædt mistro, som vi har oplevet her?

Leif Hermann (SF):

Jeg vil gerne takke udenrigsministeren for hans bidrag til at udvide området for straffri ytringer og derefter stille et spørgsmål til ministeren.

Når ministeren siger, at Ole Volfing har misbrugt sin stilling til at skaffe sig en fordel – sådan forstod jeg ministeren – er det jo nærmest beskrivelsen af gerningsindholdet i underslæb, og jeg vil derfor spørge ministeren, om han også mener, at Ole Volfing har forsæt – det kræves der jo også for, at noget er strafbart – til at begå en forbrydelse, som ministeren har beskrevet som misbrug af stilling til at skaffe sig en fordel. Tidligere har ministeren jo også nærmest sagt, at Volfing har taget af kassen, og jeg vil også gerne spørge, om ministeren på det område mener, at der har foreligget et forsæt til at skuffe i et retsforhold eller påføre nogen et økonomisk tab.

Hvis ministeren svarer bekræftende, vil jeg gerne spørge, om ministeren vil gentage disse ting uden for salen.

Erik B. Smith (S):

Jeg vil også gerne takke udenrigsministeren for svaret. Jeg har forstået det sådan – det har jeg ingen grund til at betvivle – at udenrigsministeren har været i god tro, da bilagene, aktstykkerne, blev forelagt Finansudvalget.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det er hans vurdering, at ingen i Udenrigsministeriet har haft noget kendskab til, at midlerne blev anvendt i en anden forbindelse end den, der fremgik af de bilag til Finansudvalget.

Skrumsager Skau (V):

Jeg vil gerne stille et par spørgsmål til ministeren på grundlag af den diskussion, der har været. Finder ministeren det acceptabelt, hvis en international organisation som FN lader det indgå som et led i en aftale om ophør af ansæt-

telse, at en dansk statsborger fraskriver sig sin grundlovssikrede ret til at gå til en dansk domstol? Og tror ministeren, at en retssag i Danmark kan få FN til at frigive de oplysninger om direktør Volfings adfærd, hvis der er tale om en retssag, som han anlægger?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Hr. Glønborg har ret i, at FN er et stort system, og derfor er det rigtigste at gøre i den slags sager at gå til toppen. Det har jeg gjort. Jeg er gået til generalsekretæren, og vi har hans ord for, at intet skal forhindre hr. Volfing i at anlægge sag. Hvad mere kan man så ønske sig?

Om hr. Volfing har fået fairplay? Ja, det mener jeg, for han var den, der administrerede systemet. Han var den i Flygtningehøjkommissariatet, der vidste, hvordan konstruktionen var etableret, hvor pengene kom fra. Det var ham, der vidste, at skiftende danske udenrigsministre ansøgte om penge, der blev brugt til noget andet, end ministrene fortalte Finansudvalget.

Derfor har jeg sådan set også dermed givet svar på det, hr. Skrumsager Skau er inde på i sit første spørgsmål. Det er helt uacceptabelt, hvis en organisation som FN i en sådan forbindelse – når man skal skille sig af med en medarbejder – prøver at binde denne medarbejder op på en aftale, som forhindrer ham i at gå til retten i sit hjemland. Det er hans grundlovssikrede ret at gøre det, og det er den ret, jeg opfordrer ham til at benytte sig af.

Hr. Leif Hermann vil have mig til at kvalificere mine udtalelser. Det vil jeg ikke gøre her, for det må være rettens afgørelse, hvorvidt der har været tale om forsæt og andre ting. Jeg har formuleret mig skarpt, og det er for at give hr. Volfing det bedst mulige udgangspunkt for at føre en retssag mod mig. Jeg tror ikke, at der efter mine udtalelser her i dag er nogen som helst tvivl om, hvordan jeg ser på hans handlemåde.

Når hr. Erik B. Smith spørger, om det er min vurdering, at ingen i Udenrigsministeriet har vidst, at de penge gik til noget andet, må jeg efter mit allerbedste skøn sige ja, for de mennesker, som direktør Volfing angiveligt har talt med, og som har skrevet under på disse mystiske dokumenter, der pludselig begyndte at dukke op udefra, da denne sag begyndte at rulle, er desværre døde. Derfor er der ikke andre tilbage i dag end hr. Volfing, som selv har sidet og administreret denne ordening. Og derfor

[Udenrigsministeren]

er det så nødvendigt at forsøge at grave dybere ned i dette spørgsmål.

Endelig spørger hr. Skrumsager Skau, om jeg tror, at FN vil komme frem med de oplysninger, som jeg desværre ikke kunne få dem til at give Rigsrevisionen, hvilket vanskeliggjorde Rigsrevisionens arbejde. Jeg tror, at hvis det er hr. Volfing, der lægger sag an mod mig, vil FN rykke ud med de oplysninger. Men hvis det er f.eks. den danske stat, der sagsøger hr. Volfing, vil FN følge den faste og gode regel, at man beskytter tidligere medarbejdere mod enhver form for forfølgelse i deres hjemlande. Det er en god regel, når vi tænker på, hvordan verden ser ud andre steder. Men jeg håber på, at en sådan retssag vil kunne få nogle af de oplysninger frem, som Rigsrevisionen desværre ikke kunne få frem.

Formanden:

Selv med stor tålmodighed fra formanden er det stadig 2 minutter, der er den i forretningsordenen fastsatte taletid.

Glønborg (KRF):

Udenrigsministeren taler stadig væk om et sagsanlæg for at få alt opklaret. Der har jo vist sig store vanskeligheder med at finde ud af, hvad der egentlig er foregået i denne sag helt tilbage fra etableringstiden.

Nu henholder udenrigsministeren sig til, at det må være interessant at høre den tidligere FN-ansatte direktør Volfing. Der eksisterer i Danmark endnu en tidligere ansat inden for systemet – jeg tænker på udenrigsministerens forgænger Poul Hartling. Regner udenrigsministeren med, at Poul Hartling i tilfælde af, at der bliver ført sag, vil blive indkaldt som vidne for under vidneansvar at kunne gøre rede for sit kendskab til arrangementets etablering og dets funktion?

Knud Lind (FP):

Der er mange uklare punkter i denne sag, og for nogles vedkommende har ministeren nævnt, at der var meget lidt sandsynlighed for, at man i det hele taget kunne få oplysninger. Jeg vil gerne spørge, om ministeren ville være villig til, at der blev nedsat en undersøgelseskommission, der fik kulegravet hele denne sag og fik placeret et ansvar for det.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Til hr. Glønborg vil jeg sige, at jeg går ud fra, at hvis en sådan sag skal føres, vil alle, der har nogen som helst mulighed for at bidrage til dens opklaring, blive draget ind i sagen.

Til hr. Knud Lind vil jeg sige, at jeg er åben over for alle muligheder for at få kastet mest muligt lys over denne sag. Jeg minder om, at det var mig selv, der tidligt, da vi fik viden om sagen, lagde alle de oplysninger, vi kunne skaffe, offentligt frem. Det var mig selv, der bad statsrevisorerne og Rigsrevisionen om at gå ind i sagen. Vi har kun ønske om at få den sag oplyst så godt som overhovedet muligt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 16**2) Til boligministeren af:****Leif Hermann (SF):**

»Vil ministeren over for realkreditinstitutionerne tage initiativ til at sikre, at disse ikke i forbindelse med kortlægning og registrering af depoter efter lov om affaldsdepoter iværksætter foranstaltninger over for private husejere, således at disses ejendomme ikke fortsat kan tjene som grundlag for sædvanlig pantsikkerhed?«

Skriftlig begrundelse

I forbindelse med Folketingets behandling af forslaget til lov om affaldsdepoter behandlede Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg det problem, at kortlægning og registrering af visse ejendomme som affaldsdepoter efter omstændighederne kan fjerne ejendommens sikkerhed for opfyldelse af pantsikrede krav, ligesom ejendommen i sådanne situationer typisk vil blive usælgelig.

I betænkningen over lovforslaget gav miljøministeren tilsagn om at drøfte spørgsmålet med realkreditinstitutionerne, der imidlertid kun har vist ringe forståelse for problemet og i øvrigt har henvist til realkreditlovens bestemmelser. Det er fremgået af dagspressen, at visse kreditforeninger endda har påberåbt sig lov om offentlighed i forvaltningen for at få indsigt i det undersøgelses- og kortlægningsmateriale, der skal tilvejebringes af amtsrådene efter affaldsdepotloven med henblik på vurderinger af, om der fortsat var tilstrækkelig pantsikker-

[Leif Hermann]

hed i ejendomme omfattet af registrering eller undersøgelsesprogrammer.

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Når realkreditinstitutterne værdisætter ejendomme til brug for lånudmåling, skal de ifølge realkreditlovgivningen ansætte pantets værdi inden for det beløb, som efter institutternes bedste skøn er ejendommens rimelige kontante handelsværdi. Denne værdiansættelse skal foretages på grundlag af bl.a. oplysninger om ejendommens grundareal, bygninger, tilbehør osv., og der er derfor for mig at se ingen tvivl om, at såfremt institutterne bliver bekendt med, at der på ejendommen er registreret et affaldsdepot, må denne viden indgå i værdiansættelsen, idet instituttet i modsat fald risikerer at udsætte sig for tab.

Miljøministeren har over for mig oplyst, at det er amtskommunerne, der forestår den kortlægning af potentielle affaldsdepoter, som spørgeren henviser til. Der er tale om en foreløbig kortlægning, især af gamle industrigrunde. Det er også en ganske omfattende undersøgelse, men først senere vil det vise sig, hvor mange af de kortlagte ejendomme der rent faktisk er forurenede og således skal registreres som affaldsdepoter.

Det er min opfattelse, at et sådant foreløbigt undersøgelsesmateriale ikke i sig selv kan danne grundlag for en væsentligt ændret værdiansættelse af en ejendom. Realkreditinstitutterne må i hver enkelt lånesag mere konkret og på basis af mere dybtgående dokumentation vurdere, om der er baggrund for eventuelt at nedsætte værdiansættelsen.

Det er regeringens opfattelse, at belåningsproblemet må ses i sammenhæng med det generelle værdiforringelsesproblem som følge af kortlægning og registrering af visse ejendomme som affaldsdepoter, og jeg er bekendt med, at miljøministeren har taget initiativ til et udredningsarbejde, der nøjere skal analysere dette samfundsproblem og i den forbindelse vil overveje, hvorledes værdiforringelsesproblemet eventuelt kan søges løst eller begrænset. Det kan jeg henholde mig til.

Leif Hermann (SF):

Jeg vil gerne sige tak til boligministeren for svaret, om end det jo kun åbnede en ganske lille sprække i et ganske alvorligt problem for gan-

ske mange mennesker. Jeg har forstået, at det er boligministerens opfattelse, at det foreløbige undersøgelsesmateriale ikke i sig selv danner grundlag for en nedvurdering – om jeg så må sige – af ejendommen og dermed en forringelse af dens mulighed for at danne grundlag for normal belåning, og det vil jeg gerne takke for.

Dernæst vil jeg spørge boligministeren, om hun vil meddele kreditforeningerne eller realkreditinstitutionerne, at dette er hendes opfattelse, og at der derfor ikke i realkreditloven er hjemmel til at foretage en ændret vurdering af ejendommen alene på grundlag af indsigt i foreløbige undersøgelses- og registreringsresultater.

Knud Lind (FP):

Der har jo været en hel del kritik af kreditforeningerne med hensyn til overvurdering m.v., og nu kommer der altså nogle sager, hvor kreditforeningerne faktisk ønsker at gøre, som de skal gøre, nemlig vurdere, om der er sket en værdiforringelse af nogle grunde, fordi amterne har ladet foretage en undersøgelse af kemikalieforekomster, men man har i øvrigt ikke stillet nogen kriterier op for, hvad der egentlig er en kemikaliegrund, og så har man foretaget tinglysninger.

På denne baggrund vil jeg gerne spørge boligministeren, om hun er enig med mig i, at det er i overensstemmelse med loven om aktindsigt, at realkreditinstitutterne kan få udleveret de grå lister.

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Såvel til hr. Leif Hermann som til hr. Knud Lind vil jeg sige, at det, der er afgørende, når der ydes realkredit, er, at institutterne skønner, at der er fuld sikkerhed for pantet. Det vil selvfølgelig også sige, at så længe der kun er tale om, som hr. Leif Hermann var inde på, en foreløbig vurdering af et eventuelt grundlag, kan dette ikke i sig selv være baggrund for, at kreditinstitutterne foretager en anden vurdering end den, de hidindtil har haft. Det er også mit indtryk, således som realkreditinstitutterne også har givet udtryk for det, at det, der er tale om, er en konkret værdiansættelse i hvert enkelt tilfælde; så vi er helt på linje med det synspunkt, de anlægger.

Det besvarer sådan set også i høj grad hr. Knud Linds spørgsmål: Det er sikkerheden,

[Boligministeren]

der er afgørende for realkreditinstitutterne, og jeg har fået at vide, at spørgsmålet om aktindsigt, som hr. Knud Lind rejste, er et spørgsmål, som er indbragt for Justitsministeriet, der vil vurdere det.

Leif Hermann (SF):

Boligministeren svarer jo ikke på det, jeg spørger om. Jeg spurgte, om boligministeren ville meddele realkreditinstitutterne sin opfattelse: at det ikke ville være i overensstemmelse med realkreditloven, hvis man foretog nedvurderinger på basis af foreløbige resultater i forbindelse med de opgaver, amtskommunerne er pålagt i henhold til en lov, Folketinget har vedtaget.

I øvrigt kan jeg selvfølgelig ikke i forbifarten lade være med at notere mig, at Fremskridtspartiet er fuldstændig ligeglad med ganske mange menneskers opsparring.

Knud Lind (FP):

Nu skal jeg ikke gå i diskussion med den anden spørger, men jeg skal derimod spørge boligministeren, om det ikke er helt naturligt for almindelig kreditgivning, at når en amtlig institution har lavet en tinglysning på en privat grund – uanset at denne tinglysning er lavet på grundlag af en løs, foreløbig undersøgelse – af, at der her er et kemikaliedepot, vil det selvfølgelig i almindelig handel ogandel forringe den enkelte ejendoms salgsværdi og dermed også give en afledt virkning til realkreditinstitutterne. Det er derfor, man følger det op fra realkreditinstitutterne, hvad vi selvfølgelig finder er uheldigt for de enkelte, fordi det hviler på en foreløbig undersøgelse, idet der ikke er lavet nogen kriterier for, hvad det egentlig er, man skal køre efter.

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Jeg vil gerne gentage over for begge spørgere, at det, realkreditinstitutterne skal gøre, når de vurderer et pant, er, som der står i den bekendtgørelse, der er udstedt om det, at de skal vurdere både udstyr, rettigheder og forpligtelser samt andre forhold, der påvirker ejendommens værdi, og det vil sige noget sådant som dette her, hvor det ligger fast, at der er registreret et affaldsdepot. Det gælder ikke, hvor der er en løs formodning om det, men hvor der er registreret, er det klart, at det naturligvis skal indgå i den vurdering, realkreditinstitutterne skal foretage.

Når hr. Leif Hermann spørger, om jeg vil meddele dem, at det ikke er de løse formodninger baseret på det udredningsarbejde, som Miljøministeriet nu er i gang med, kan jeg sige, at det er mit indtryk, at realkreditinstitutterne ligger helt på linje med den vurdering, som jeg har givet udtryk for her, men jeg vil da være helt parat til – også i samarbejde med miljøministeren, der som sagt er ved at foretage en dybere undersøgelse af hele dette måske samfundsmæssige problem – at tage en diskussion med realkreditinstitutterne om de rejste problemer.

Leif Hermann (SF):

Jeg vil gerne sige tak for den sidste bemærkning fra boligministerens side om, at ministeren i givet fald er villig til at tage en diskussion med realkreditinstitutterne. Det er ikke et spørgsmål om, hvorvidt der foreligger en tinglysning. Der tinglyses jo ikke affaldsdepoter på nogen ejendom, før man er sikker på, at der er et affaldsdepot, og realkreditinstitutterne har søgt om at få aktindsigt i amtskommunernes foreløbige undersøgelsesmateriale netop med henblik på overvejelse af kreditvurderinger.

Derfor vil jeg gerne sige tak til boligministeren for disse betragtninger, men endnu en gang spørge, om boligministeren nu kan sige det helt klart. Det betyder ganske meget for mange mennesker, at ministeren vil tilkendegive den opfattelse over for realkreditinstitutterne, som ministeren nu to gange er fremkommet med her, uden at der i grunden skulle være tale om en større diskussion om dette forhold endnu.

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Jeg har givet hr. Leif Hermann det tilsagn, at jeg vil tage en drøftelse med realkreditinstitutterne om disse problemer og også om en række andre problemer, der er tilgrænsende, og jeg er helt overbevist om, at de vurderingsregler, som jeg har refereret i dag, også omfatter det her rejste problem, og at der derfor ikke skulle være anledning til nogen som helst divergenser mellem realkreditinstitutterne og undertegnede.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 25

3) Til *skatteministeren* af:

Jens Thoft (SF):

[Jens Thoft]

»Hvilke planer har regeringen om at opstramme kulbrinteskatten, så denne ikke – på trods af olieselskabernes kæmpeprofitter – indbringer 0 kr. i 1991?«

Skriftlig begrundelse

Siden juni er oliepriserne mere end tredoblet, og olieselskaberne har haft kæmpeprofitter. Men olieselskabernes forskudsregistrerede kulbrinteskatt for 1991 er fortsat 0,00 kr. Ministeren forsøger imidlertid at skjule, at selskaberne ikke betaler kulbrinteskatt. Det sker f.eks. i bilag af 4. oktober 1990 til Finansudvalget på spørgsmålet om, hvor stort provenuet af kulbrinteskatten vil blive, såfremt der regnes med den øjeblikkelige oliepris. Det korrekte svar var 0,0 kr. som tilforn. Men ministeren svarer, at »provenuet i 1991 på finanslovens § 38.13.11 som følge af stigningen i olieprisen vil udgøre omkring 1.200 mio. kr.«. § 38.13.11 i finansloven er teksten »kulbrinteskatt«. Men sandheden er, at på trods af kontooverskriften indeholder kontoen kun rørafgift, selskabsskatt og royalt, men ikke en eneste krone i kulbrinteskatt. Vil regeringen sikre en opstramning, så også statskassen får glæde af, at Danmark er en oliestat?

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Hr. Jens Thoft spørger, hvilke planer regeringen har om at stramme kulbrinteskatten, så den ikke i 1991 indbringer 0 kr.

Jeg vil svare klart, at regeringen ingen planer har om at ændre i kulbrinteskatteloven.

Det er rigtigt, at oliepriserne i det seneste par måneder har ligget på omkring det dobbelte af, hvad de var i de første godt 7 måneder af året, og at statens indtægter også stiger som følge heraf, hvis vi ser isoleret på den konto, der hedder kulbrinteskatt.

Når den særlige kulbrinteskatt ikke bidrager, skyldes det, at oliepriserne i en årrække har ligget på et forholdsvis lavt niveau. Heri ligger også, at regeringen ikke med rimelighed finder grundlag for at overveje ændringer i kulbrinteskatteloven, bare fordi der i en kortere periode forekommer større udsving i oliepriserne. Den særlige kulbrinteskatt sigter på beskatning af ekstraordinært høje selskabsoverskud, men selvfølgelig set over en længere periode. Hvis der i en årrække har været forholdsvis lave oliepriser, får man ikke pludselig et provenu, blot fordi olieprisen i en periode ligger relativt højt.

Der er vel heller ikke noget overraskende i, at kulbrinteskatten virker på den måde, men netop derfor ser regeringen altså heller ikke grundlag for nu at søge gennemført en stramning.

Endelig vil jeg for en ordens skyld tilføje, at spørgsmålet om provenu til næste år eller følgende år ikke afhænger af oliepriserne alene, men også af en række andre forhold, herunder selskabernes efterforskningsaktiviteter. Det er i første omgang op til selskaberne, om de ønsker at investere pengene i øgede aktiviteter på Nordsøen eller at føre dem frem som overskud.

Jens Thoft (SF):

Det er barokt, at oliestater rundt omkring i verden jubler, fordi oliepriserne stiger, at velstand og beskæftigelse stiger, og at betalingsbalancen forbedres, men at det i Danmark er en national katastrofe, til trods for at Danmark stort set er selvforsynende. For Danmark betyder de stigende oliepriser større betalingsbalanceunderskud, flere arbejdsløse og større fattigdom, og årsagen er bl.a. de alt for lempelige regler for beregning af kulbrinteskatt.

Det kan godt undre mig, at der i en sådan situation er råd til skattelettelser, men jeg skal ikke tage debatten fra i går op.

Jeg har stillet mit spørgsmål af to grunde:

For det første mener jeg, at olieselskaberne skal betale kulbrinteskatt, og for det andet er jeg knotten over, at ministeren fejlagtigt kalder ting og sager, som ikke har spor med kulbrinteskatt at gøre, for kulbrinteskatt. Jeg mener for den sags skyld også, at ministerens svar i dag er vildledende. Jeg mener, at hans kontotekster er ukorrekte, og at hans svar i Finansudvalget er usandt.

Jeg vil på den baggrund gerne spørge: Agter ministeren at sikre korrekte kontotekster fremover, og vil ministeren oplyse mig om, hvad kulbrinteskatten – altså ikke selskabsskatt, royalt eller alt det andet, som ministeren har bogført på kontoen – har indbragt i de sidste 3 år?

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg må på det skarpeste tage afstand fra hr. Jens Thofts udsagn om, at mit svar til Finansudvalget i denne sag skulle være usandt.

Der er tale om et fuldstændig korrekt svar til Finansudvalget på et spørgsmål, der lød: Der ønskes et skøn over, hvor stort provenuet vil blive på konto § 38.13.11, der har kontoteksten

[Skatteministeren]

kulbrinteskatt, som er en samlebetegnelse for selskabsskat og særlig kulbrinteskatt ved olieudvinding. Jeg har svaret korrekt på et spørgsmål om, hvad der kommer ind på denne konto, og der kommer som anført i svaret til Finansudvalget et beløb på 1,2 mia. kr. Det er en stigning fra et tidligere skøn, der lå på 750 mio. kr., så hr. Jens Thoft har altså ikke ret i, at der ikke er tale om stigende indtægter. Det er der på denne konto, således som det også fremgår af besvarelsen til Finansudvalget.

Hr. Jens Thoft spørger, om jeg vil tage initiativ til at ændre kontoteksten. Det har jeg såmænd ikke overvejet; det er da muligt, at der kunne laves en anden overskrift.

Hr. Jens Thoft har også gjort sig skyldig i en anden misforståelse i begrundelsen for sit spørgsmål, idet hr. Jens Thoft dér anfører, at der på denne konto også er indtægter, der er omfattet af rørlædningsafgift og royalty. Det er ikke korrekt. Disse beløb er ikke opført på denne konto, men går direkte ind på Energiministeriets konto.

Jens Thoft (SF):

Vi kan selvfølgelig hygge os med at kaste mudder i hovedet på hinanden, og jeg vil gerne understrege, at ministerens referat af finansudvalgsspørgsmålet var ukorrekt.

Finansudvalget ønsker ad § 38.13.11 et skøn over, hvor stort provenuet af kulbrinteskatten vil blive, såfremt der regnes med den øjeblikkelige oliepris, og så svarer ministeren, hvor meget der vil komme hjem i selskabsskat, hvor meget der vil komme hjem i indvindingsvirksomhed, og hvor meget der vil komme hjem i skatter af tilknyttet virksomhed, men ikke i kulbrinteskatt. Den vil blive kr. 0, og ministeren svarede i øvrigt heller ikke på mit spørgsmål om, hvor meget kulbrinteskatten har indbragt i de sidste 3 år. Hvor meget indbragte den?

Hvis man som skatteyder tekster udgifterne til en rund fødselsdag som annonceudgifter, står man på kanten af sving. Når man som skatteminister tekster en finanslovkonto »kulbrinteskatt« og den ikke indeholder en eneste krone kulbrinteskatt, synes jeg, ministeren bevæger sig derhen, hvor hans egne embedsmænd i hvert fald ville afklapse skatteyderen.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Nu kender jeg hr. Jens Thoft som et så ind-

sigtsfuldt medlem af Folketinget, at jeg ikke et øjeblik tvivlede på, at hr. Jens Thoft var klar over, at finanslovens § 38.13.11, der hedder kulbrinteskatt, er en samlebetegnelse for selskabsskat og den særlige kulbrinteskatt.

Jeg kan bekræfte, at den særlige kulbrinteskatt forventelig ikke giver noget provenu, hverken i 1990 eller i 1991. Den gav et provenu i 1985, men siden 1986 har der ikke været noget provenu af den, og det har sin særlige baggrund i denne skatts indretning.

Kulbrinteskatten bygger på et princip om såkaldt feltbeskatning. Det er en tillægsskat, der lægges oven i selskabsskatten på særlig store indkomster, og de komponenter, der indgår, når man opgør denne kulbrinteindkomst, er på indtægtssiden indkomsterne fra de felter, der har positiv indkomst, og på fradragssiden er det efterforskningsudgifter og selskabsskatter, og inden for kulbrinteskatteområdet er der 15 års fremførsel af underskud.

Det vil altså sige, at betingelserne for, at kulbrinteskatten skal give et provenu, er, at feltet først skal give positiv feltindkomst.

Dernæst skal tidligere underskud på selve feltet udlignes. Så skal der ske fradrag for selskabsskat, og tidligere års underskud i samlet positiv kulbrinteindkomst skal også udlignes.

Det er baggrunden for, at der vil gå en årrække, inden denne særlige kulbrinteskatt, der er en tillægsskat til selskabsskatten, giver noget provenu, når oliepriserne har ligget så lavt, som de har i en længere periode. Der er slet ikke noget mystisk i det.

Jens Thoft (SF):

Det er rigtigt, at kulbrinteskatten ikke siden 1985 har givet noget provenu overhovedet, og det revisionsfirma, som udfyldte selvangivelsen i 1985 for et enkelt felt, blev naturligvis fyret, for det var helt unødvendigt at betale kulbrinteskatt. Heller ikke i 1990 og 1991, sagde ministeren, vil den indbringe noget særligt provenu. Skal jeg forstå det som kr. 0? Er det ikke det, det handler om? Skal vi så ikke kalde det kr. 0 og lade være med at kalde det særligt provenu og lade, som om der alligevel nok kommer et eller andet milliardbeløb?

Jeg synes, at ministeren i sin redegørelse for, hvorledes man opgør kulbrinteskatten, skal nævne, at på fradragssiden medregnes efterforskningsudgifter. Det er rigtigt, at de kan fra-

[Jens Thoft]

trækkes i 15 år, men de medregnes altså 2,5 gange, det vil sige, at hvis man udstyrer alle kamrene på olieplatformen med ægte persiske tæpper og farve-tv, får man det betalt mere end én gang via skattelettelser både for selskabsskatten og for kulbrinteskatten.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Først vil jeg for at udrydde enhver tvivl om det understrege, at det er klart, at hvis man alene ser på selskabsskatten, på rørledningsafgift og på royalti, har statskassen en øget indtægt som følge af de stigende oliepriser; det skal der ikke herske nogen som helst tvivl om. Jeg synes, hr. Jens Thoft forsøger at sprede tvivl om det, men der kommer øgede indtægter på disse områder som følge af de stigende oliepriser.

Det er rigtigt, at den særlige kulbrinteskat ikke i 1990 giver noget provenu og efter al sandsynlighed heller ikke vil gøre det i 1991. Hvornår den særlige kulbrinteskat, der som bekendt er en tillægsskat på særlig store indkomster, vil give et provenu, kan man ikke i dag med nogen som helst sikkerhed sige. Det er klart, at hvis den stigning i oliepriserne, der har fundet sted, viser sig at blive permanent, vil tidspunktet for, hvornår felterne giver positiv indkomst, der kommer til beskatning som særlig kulbrinteskate, selvfølgelig hurtigt rykke nærmere. Det tror jeg hr. Jens Thoft og jeg kan være enige om. Men på grund af de usikkerhedsmomenter, der er, er det altså ikke muligt på forhånd at udtale sig om, hvornår det sker.

Formanden:

Så er der den sidste korte bemærkning til hr. Jens Thoft.

Jens Thoft (SF):

Jeg må naturligvis medgive, at når indtægterne siden i sommer er tredoblet – ikke fordoblet, som ministeren sagde – er det da rigtigt, at det tidspunkt, hvor man ikke kan slippe for at betale kulbrinteskate, rykker nærmere, men sådan som skattereglerne er indrettet, vil det blive på den anden side af årtusindskiftet, at kulbrinteskatten vil komme.

Jeg vil bede ministeren bekræfte, at det er overvejende sandsynligt, at kulbrinteskatten heller ikke i 1990'erne vil indbringe andet end det, den indbragte i 1980'erne, nemlig stort set kr. 0.

Det andet, jeg vil spørge ministeren om, er, om der er andre selskabers selskabsskat, der er bogført på mystiske konti. Nu har vi altså konstateret, at den selskabsskat, som visse olieselskaber betaler, er konteret som kulbrinteskate. Er der for så vidt angår andre selskabers skat foretaget anden form for kreativ bogføring i Skatteministeriet?

Det sidste, jeg vil spørge om, er, om ministeren fremover vil overveje at sikre, at kulbrinteskatten udskilles som en post for sig, og at man ikke fejlagtigt betegner en post, der ikke indeholder en krone kulbrinteskate, som kulbrinteskate.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg må selvfølgelig også her på det skarpeste afvise hr. Jens Thofts påstand om, at der skulle være tale om kreativ bogføring. Der er tale om, at der i finansloven er opført en konto, der hedder § 38.13.11, som har den samlede overskrift »Kulbrinteskate«, og som dækker over selskabsskat fra disse olieindtægter og den særlige kulbrinteskate. Det fremgår i øvrigt også af finansloven, at det er sådan.

Derfor er der ikke gjort noget som helst forsøg på at skjule, hvad det er, denne konto omhandler, men hr. Jens Thofts spørgsmål giver mig selvfølgelig anledning til at overveje, om det er nødvendigt af præsentationsmæssige grunde, og for at der ikke skal herske nogen tvivl, at splitte den op på flere konti, selv om jeg skal love for, at vi har nok i forvejen. Men jeg har da ingen interesse i, at der hersker nogen som helst tvivl om, hvad der er hvad, så selvfølgelig vil hr. Jens Thofts opfordring indgå i mine overvejelser.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 26

4) Til miljøministeren af:

Tommy Dinesen (SF):

»Har miljøministeren planer om at foreslå en klækkelig forhøjelse af forsikringspræmierne for skibe, som passerer danske farvande, således at f.eks. oprydningen efter et uheld med olieudslip fra et tankskib kan dækkes økonomisk?«

Tommy Dinesen (SF):

Baggrunden for, at jeg stiller spørgsmålet til miljøministeren, er, at Folketinget for 5 år siden vedtog lodspligt for skibe, der gennemsejlede danske farvande. Det blev enstemmigt vedtaget. Senere har man fremsat lovforslag om en ny lodslov. Stadig væk er der ikke sket ret meget.

Da jeg går ud fra, at ministerens hjerte banker for miljøet, og på baggrund af det, der skete i Alaska, nemlig nogle olieudslip fra et olieskib, der gik på grund, vil jeg godt høre ministerens kommentarer. Jeg har også stillet spørgsmålet, fordi ministeren bestyrer Ramsarområderne, og fordi man andre steder har sat forsikringssummen op for skibe, der gennemsejler lignende farvande.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg har været noget usikker på, hvad det var, hr. Tommy Dinesen ville med sit spørgsmål, men lidt klogere er jeg da blevet efter den begrundelse, der er kommet for spørgsmålet.

Jeg bliver nødt til at sige, at både når det drejer sig om forsikringspræmier, og når det drejer sig om lodspligt, er det ikke miljøministeren, spørgsmålet bør rettes til, for det hører under henholdsvis industriministeren og forsvarsministeren.

Til det konkrete spørgsmål om forsikringspræmier på skibe vil jeg godt sige, at vi ikke har haft nogen problemer med at få inddrevet beløbene, i det omfang vi har været klar over, hvor forureningen kom fra, men når der er tale om den mere generelle forurening, har vi naturligvis haft nogle problemer. Det er rigtigt, at der i 1984 blev vedtaget ændringer til konventionerne om erstatningsansvar. Konventionerne er fra henholdsvis 1969 og 1971, og der var tale om en forøgelse af konventionernes muligheder for udbetaling af erstatning, men disse regler er ikke trådt i kraft endnu. Danmark arbejder sammen med andre vesteuropæiske lande på, at det kan ske så hurtigt som muligt, men vi har nogle problemer med USA.

Tommy Dinesen (SF):

Det er ikke, fordi man skal male noget på væggen, der ikke er der, men eftersom der sejler 8.000 skibe gennem Lillebælt hvert år, 20.000 gennem Storebælt og 12.000 gennem Øresund, synes jeg, man indtil nu har været meget heldig,

fordi der ikke er sket noget. I tilfælde af, at der skete en kollision f.eks. mellem to olieskibe, eller hvis bare ét var impliceret, ville det i hvert fald betyde nogle regninger og skade miljøet lige så meget eller måske betydelig mere, end man har set i Alaska, hvor man fik nogle gevaldige regninger. Det er i hvert fald baggrunden for, at man andre steder er begyndt at sætte forsikringspræmierne op.

Mit spørgsmål går nu på, om ministeren i regeringen vil arbejde for, at man sætter forsikringspræmierne op, således at man kan tage de katastrofer, der måtte komme, og f.eks. retable-re havområder, for det er jeg overbevist om at man ikke kan i dag med de mange gennemsejlende skibe. Man ved, at 5 pct. af de skibe, der burde have lods i danske farvande, ikke tager det, og de, der ikke tager lods, er ganske givet dem, der ikke er særlig godt forsikrede og ikke vil kunne betale de millioner af kroner, det kan komme til at dreje sig om.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg vil bede hr. Tommy Dinesen om forståelse for, at det, hr. Tommy Dinesen spørger om, altså ikke er mit ressortområde.

Regeringen har 21 medlemmer, for at man kan dække forskellige ekspertområder, og dette er altså ikke et område, som Miljøministeriet forhandler.

Når det drejer sig om lodspligt, er det Forsvarsministeriet, og jeg har forstået, at man ikke ensidigt kan indføre lodspligt i danske farvande, hvis ikke man har aftalt det internationalt. Jeg er ikke ekspert på området, men sådan mindes jeg i hvert fald tingene.

Hvad angår spørgsmålet om forsikringspræmier, har vi vedtaget, at man skal prøve at få forhøjet forsikringspræmierne, men det er ikke lykkedes os at få de konventioner sat i kraft, hvori det indgår. Jeg vil så helt stille sige, at vi netop har nogle problemer med f.eks. USA's lovgivning, fordi de har et helt ulimiteret – ubegrænset – forsikringsbeløb.

Fordi det er sådan, har vi faktisk den situation, at der laves dækselskaber, sådan at der i virkeligheden ikke er en eneste krone, når det kommer til stykket, og det er heller ikke en hensigtsmæssig udvikling. Det er altså også begrundelsen for, at det er ganske vigtigt, at der er tale om internationale konventioner, og det er derfor, vi arbejder for det. Det gør de relevante

[Miljøministeren]

ministerier, som jeg bliver nødt til endnu en gang at sige ikke indbefatter Miljøministeriet. Uanset at jeg mener, at det selvfølgelig kan være miljømæssigt katastrofalt, hvis der kommer olie ud, er det altså ikke mig, der administrerer disse områder.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg siger tak for svaret, for jeg opfatter det således, at ministeren i hvert fald vil arbejde dér, hvor ministeren har mulighed for det, for at gøre noget ved området. Jeg ved godt, at det er forsvarsministerens, industriministerens og også indenrigsministerens område, men det er også miljøministerens, fordi en del områder i henhold til Ramsarkonventionen er miljøministerens ressortområde.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Det har hr. Tommy Dinesen da ret i, og i tilfælde af, at der er tale om olieudslip, er det naturligvis vores opgave at få det begrænset mest muligt og rensset hurtigst muligt op, hvorimod det, der drejer sig om pengene, ligger et andet sted, men selvfølgelig arbejder vi som samlet regering for at forbedre situationen.

I øvrigt er jeg enig i, at vi har et problem med hele dette område.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 27**5) Til trafikministeren af:****Ejner Larsen (SF):**

»Hvad kan ministeren oplyse om arbejdet i det udvalg, der er nedsat i henhold til politisk aftale om Storebælt af 12. juni 1986, jf. § 9, specielt hvad angår erstatningsarbejdspladser til Nyborg Kommune?«

Ejner Larsen (SF):

Grunden til, at jeg stiller spørgsmålet, er, at jeg i dagspressen har set, at et udvalg, som er nedsat af Trafikministeriet i henhold til en aftale af 12. juni 1986 om erstatningsarbejdspladser til Nyborg-Korsør-området, ikke har holdt møde siden januar 1989.

Det er selvfølgelig bekymrende, al den stund Nyborg med den faste forbindelse mister ca. 600 arbejdspladser, og det er meget for et lille samfund. Derfor er jeg interesseret i at høre, om

Trafikministeriet og det udvalg, der er nedsat, overhovedet ikke evner eller er interesserede i at opfylde en aftale, som er indgået netop med henblik på at skaffe de pågældende erstatningsarbejdspladser i Nyborgområdet. Jeg er selvfølgelig bekendt med, at der på et andet tidspunkt er lavet en ordning for Korsørområdet.

Formanden:

Spørgsmålet vil blive besvaret af kirke- og kommunikationsministeren på trafikministerens vegne.

Trafikministeren (Torben Rechendorff, fg.):

Jeg kan sige til spørgeren, at regeringen er interesseret i at følge det op. Det fremgår af § 9 i politisk aftale om Storebælt, at der skal tages specielt hensyn til Korsørs og Nyborgs interesser i forbindelse med etableringen af Storebæltsforbindelsen, og det fremgår også, at der er et specielt hensyn at tage til det personale, der i dag er beskæftiget ved færgeoverfarterne og stationerne i de to byer.

Der er taget flere initiativer og organiseret flere samarbejdsorganer med det formål at opfylde indholdet af § 9 i Storebæltsaftalen. Der er således nedsat arbejdsgrupper, der koordinerer de planlægningsmæssige forhold mellem den faste forbindelse og de direkte berørte arealer i de to kommuner. Spørgsmålet om fremskaffelsen af arbejdsstyrke og de arbejdsmarkedspolitiske spørgsmål i øvrigt er behandlet i en arbejdsgruppe under Arbejdsministeriet.

DSB forhandler med de berørte personaleorganisationer om løsninger af de problemer, der knytter sig til opretholdelsen af færgeoverfarterne indtil åbningen af den faste forbindelse, samt vedrørende genbeskæftigelsesmulighederne. Endvidere indebærer § 9, at de lokale beskæftigelsesmæssige forhold skal ordnes ved udflytning af statslige arbejdspladser og ved disponering af de arealer, der bliver ledige ved færgefartens ophør.

Det er specielt Korsør, der bliver berørt. Den besluttede udflytning fra Holmen og placeringen af den regionale told- og skattestyrelse i byen er konkrete initiativer til afhjælpning af beskæftigelsesproblemet. Der er ikke hidtil truffet beslutning om udflytning af statslige arbejdspladser til Nyborg, men denne kommune er blevet tilgodeset ved, at arbejdshavnen ved

[Trafikministeren]

Lindholm vil blive permanent efter anlægsarbejdets afslutning, hvor havnen bliver en kommunal trafikhavn, der vil danne grundlag for øget beskæftigelse i Nyborg Kommune.

Ejner Larsen (SF):

Jeg synes ikke, jeg fik bekræftet, at udvalget ikke havde holdt møde siden januar 1989, men da ministeren ikke sagde noget om det, kan jeg selvfølgelig også opfatte det som en bekræftelse, men jeg er alligevel ret interesseret i at vide, hvordan udvalget skal arbejde fremover og på hvilke betingelser. Jeg synes, det er vigtigt at vide, om udvalget kun skal arbejde ved lejlighed, hvis der skulle være nogle arbejdspladser, man ellers ikke vidste hvor man skulle placere, eller udvalget skal arbejde aktivt for at finde nogle arbejdspladser.

Nu sagde den fungerende trafikminister senere, at Nyborg var blevet tilgodeset med en arbejdshavn. Ja tak, den skal Nyborg købe for 20 mio. kr. Vi ved overhovedet ikke, om den vil komme Nyborg til gode, så det kan risikere at blive en udgift frem for at blive en indtægt for vores kommune, og det mener jeg ikke at man kan lade sig spise af med i Nyborg.

Trafikministeren (Torben Rechendorff, fg.):

Jeg vil gerne bekræfte, at det pågældende udvalg ikke har holdt møde siden januar 1989, men jeg vil afvise, at det skulle være ensbetydende med, at der ikke gøres et stykke arbejde.

Jeg vil godt uddybe, hvad jeg sagde om beskæftigelsesmulighederne i de to byer. Jeg vil gerne oplyse, at det er besluttet at foretage en analyse og lave en handlingsplan for de to kommuner. Det projekt udføres med bistand af A/S Storebæltsforbindelsen, og der er foreløbig af Egnsudviklingsrådet ydet et tilskud på 2 mio. kr. til foretagendet.

I Nyborg er der i dag beskæftiget ca. 200 DSB-ansatte ved overfarten og stationen, og dette antal vil efter åbningen af den faste forbindelse blive reduceret til ca. 50. Det vil blive undersøgt, om der er mulighed for genbeskæftigelse af de altså ca. 150 personer.

Derfor bliver jeg også nødt til at sige, at problemerne i Nyborg talmæssigt i hvert fald ikke er så store som i Korsør. Det betyder ikke, at de ikke er menneskeligt vigtige, og det vil naturligvis løbende blive vurderet, om der er mulighed for at placere yderligere statslige arbejdspladser i denne by.

Når spørgeren så harcelerer lidt over aftalen med Nyborg Kommune, bliver jeg nødt til at understrege, at den er jo indgået efter en nøje gennearbejdet plan, og at Nyborg Kommune er parthaver i aftalen, som selvfølgelig er truffet i fuldstændig enighed. Denne aftale medfører, at Lindholm bliver permanent trafikhavn, og den vil rent faktisk øge beskæftigelsen i kommunen.

Og så må jeg måske, ikke som en forklaring, men som en supplerende bemærkning, gøre opmærksom på, at de 2½ år, der fortsat er tilbage, naturligvis vil blive brugt til yderligere at intensivere arbejdet.

Ejner Larsen (SF):

Jeg takker for, at der trods alt kan spores en vis interesse eller måske oven i købet et løfte, om at man vil tilgodese os, hvis det ellers kan lade sig gøre. Sådan opfattede jeg det.

Selv om det ikke er så voldsomt store tal i Nyborg, som det er i Korsør, skal man også se, hvor stort eller lille det pågældende lokalsamfund er. Det er dog af betydning.

Jeg vil også godt sige, at det er rigtigt, at der er en aftale om Lindholm Havn, men jeg tror ikke, man lokalt opfatter det, som om man derved har givet afkald på andre erstatningsarbejdspladser.

Trafikministeren (Torben Rechendorff, fg.):

Blot den supplerende bemærkning, at der lå heller ikke i mit svar, at det skulle udlægges på den måde, at man havde givet afkald på andre muligheder. Jeg sagde udtrykkeligt, at indtil forbindelsen er etableret i 1993, vil der fortsat blive arbejdet med disse ting. Og jeg sagde også, at fordi der er tale om talmæssigt få, så er det naturligvis menneskeligt vigtigt at få klaret sagen, og det arbejdes der på.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 19**6) Til socialministeren af:****Arne Nielsen (KRF):**

»Hvordan vil ministeren åbne mulighed for, at kommunerne kan løse deres dobbeltproblem med at skulle fastholde arbejdsløses børn i daginstitutioner m.v. samtidig med, at de må afvise børn af forældre med arbejde eller tilbud om arbejde?«

[Arne Nielsen]

Skriftlig begrundelse

Ved et barns ophold i daginstitution eller dagpleje kan opgaven opdeles i to dele:

- 1) en pasningsmæssig del,
- 2) en pædagogisk og samværsmæssig del.

Derfor vil en mulig løsning på spørgsmålets problematik være, at arbejdsløse i arbejdsløshedsperioder som minimum tilbydes en halvdagsplads, så barnet kan bevare den pædagogiske og samværsmæssige tilknytning til institutionen, mens den pasningsprægede del udøves af forældrene selv. Forældrene skal dog have garanti for, at barnet er sikret plads på fuld tid på samme institution ved arbejdsløshedsperiodens ophør.

Indføres en sådan ordning, hvor forældrene får mulighed for midlertidigt kun at benytte – og betale for – en halvdagsplads i arbejdsløshedsperioder, vil barnet bevare kontakten til andre børn og institutionen og umiddelbart kunne »køre op« på fuld tid, når arbejdsløshedsperioden slutter. Det giver så samtidig kommunerne mulighed for at skabe et antal pladser til børn, hvis forældre på grund af pasningsproblemer ikke kan påtage sig job.

Arne Nielsen (KRF):

Ud over den skriftlige begrundelse vil jeg gerne fremføre, at der jo i dag ude i kommunerne ligger et stort pres på de arbejdsløse forældre om selv at passe deres børn i arbejdsløshedsperioder.

Det gør der af to væsentlige årsager, nemlig pladsantalsproblematikken, de for få pladser i kommunerne, og så de økonomiske problemer. Der er jo ikke mulighed for bare at oprette nye pladser i kommunerne på grund af den økonomiske situation.

Jeg tror, at cirkulæret, som socialministeren vil udsende om, at arbejdsløshed ikke er begrundelse for at opsiges en ordning, vil forøge presset på de arbejdsløse forældre, så vi får en kraftig form for frivillig tvang, og det vil skabe et unødigt pres og frustration hos de arbejdsløse forældre.

Socialministeren (Aase Olesen):

Daginstitutionspladser er efter bistandsloven en ydelse, som tilbydes ud fra en konkret vurdering af forældrenes og børnenes behov for pasning. Det følger af de almindelige krite-

rier for tildeling af offentlige ydelser, at en kommunalbestyrelse ikke kan beslutte, at bestemte grupper af borgere, f.eks. forældre, der ikke har arbejde, skal være udelukket fra at modtage et daginstitutionstilbud.

Af begrundelsen for spørgsmålet fremgår, at spørgeren ønsker, at arbejdsløses børn skal kunne få mulighed for deltidspasning, kombineret med et tilsagn om garanti for en plads, når arbejdsløshedsperioden slutter.

De gældende regler forhindrer ikke, at sådanne ordninger gennemføres på frivilligt grundlag. Og lad mig sige det helt klart: Ordninger af denne karakter har jeg megen sympati for. Jeg er derfor glad for, at der er indgået en aftale med Kommunernes Landsforening om, at der nu skal tages en række initiativer, der har til formål at fremme et mere varieret udbud af dagtilbudspladser, betalingsmodeller, garantiordninger m.v. Det indgår i aftalen, at vi sammen vil drøfte, hvordan det så er gået, om ca. 1 års tid.

Jeg er åben over for, at der gennemføres forsøg, hvor et deltidsstilbud bliver obligatorisk, hvis far eller mor ikke har arbejde eller er under uddannelse. Herlev Kommune har planlagt at prøve en sådan ordning, og den går ud på, at forældre, der ikke har arbejde eller er under uddannelse, får tilbud om børnepasning i 20 timer om ugen plus transporttid. Det er dog forudsat, at en konkret vurdering ikke fører til, at barnet af sociale eller pædagogiske grunde skønnes at have behov for pasning i flere timer ugentlig.

Dette forsøg agter jeg at godkende efter forsøgsreglerne i bistandslovens § 138 b.

Arne Nielsen (KRF):

Tak for svaret. Men jeg synes kun, at socialministeren beskæftigede sig med den ene side af spørgsmålet, nemlig det, at vi i kommunerne står med en række problemer i forbindelse med, at der er forældre, der kan komme i arbejde eller får tilbudt job, men som ikke kan modtage det, fordi man ikke kan tilbyde børnepasning.

På samme måde kan det være vanskeligt at få det til at nå sammen i familierne, der allerede har arbejde, og dér mener jeg, at man ved at køre ned på en deltidsordning, hvor man kan tilgodese det pædagogiske og det samværsmæssige behov for barnet – for det er nødvendigt, at det opretholdes – kan tilgodese både det at få

[Arne Nielsen]

flere børn i institutionerne og at få samværet for børnene.

Jeg er som sagt bekymret for, at ministerens cirkulære, som vil komme, men som vi ikke kender endnu, vil lægge et yderligere pres på den dér frivillige tvang. Det er meget rigtigt med frivillighed, men vi kan se f.eks. af pressemeddelelser fra Thyborøn-Harboør Kommune, at socialudvalget dér nu håber, at man snarest kan overtale de sidste 20 forældrepar til at trække børnene ud.

Hvad vil ministeren gøre ved den frivillige tvang, der kan blive pålagt?

Jane Oksen (FP):

Jeg vil godt spørge ministeren, hvad grunden egentlig er til, at ministeren trækker et varslet forslag om deltidstilbud og garantiordninger i kommunerne tilbage. Jeg har forstået det sådan, at det er sket efter én drøftelse med Kommunernes Landsforening. Det, Kommunernes Landsforening ifølge dagspressen havde imod forslaget, var, at man mente, det blev for dyrt for kommunerne at tilbyde deltidsplads. Det kan jeg ikke forstå, for det må jo være billigere for en kommune at tilbyde en deltidsplads end en fuldtidsplads.

Indeholdt i det, ministeren agtede at fremsætte, var jo også spørgsmålet om garantiordninger, som nu er rejst her. Vil ministeren skille dette forslag ud fra det tidligere forslag? Og kunne ministeren tænke sig at fremsætte et forslag om garantiordninger, sådan at arbejdsløse forældre ikke optager de pladser, som folk i arbejde har behov for?

Socialministeren (Aase Olesen):

Først et svar til hr. Arne Nielsen. Der er ikke nogen ny retstilstand med det nye cirkulære, som udsendes. Cirkulæret, som er undervejs ud nu, er ikke foranlediget hverken af Thyborøn eller nogen anden kommune, men af mange, mange forespørgsler til mig og mine forgængere gennem årene, siden reglerne om dagpasningstilbud blev lavet i bistandsloven, altså siden 1976.

Gang på gang har man fået det spørgsmål, om man kan tvinge folk til at tage deres børn ud af institution, enten hvis forældrene ikke betaler, eller hvis de har mistet deres arbejde. Det kan man ikke ifølge loven og dens baggrund. Og det har skiftende socialministre svaret, fuld-

stændig i overensstemmelse med det, jeg selv har svaret i mange omgange. Og så er det naturligt, når man i øvrigt reviderer et cirkulære, da at indføje den opfattelse af loven.

Hvis nogle kommuner er uenige i den lovforslag, så er det naturligvis et domstolsspørgsmål. Men vi har i ministeriet ret til at fortolke loven, og vi gør det ud fra de præmisser, loven i sin tid er blevet vedtaget på.

Og så vil jeg gerne svare fru Jane Oksen, at jeg ikke agter at fremsætte noget lovforslag om deltid eller garantiordning nu. Vi har heller ikke varslet noget forslag. Det, vi har lovet sidste år under forligsforhandlingerne om finansloven, var, at vi ville undersøge spørgsmålet og undersøge, hvilke problemer der var i det.

Som fru Jane Oksen vil vide fra de notater, der har været sendt ud fra min side, er spørgsmålet overordentlig kompliceret, administrativt besværligt og vil i sin meget restriktive form give anledning til store øgede udgifter. Og det er baggrunden for, at vi i bredt flertal – jeg kan ikke huske, om fru Jane Oksen var med til det pågældende møde – men i hvert fald i et møde med samtlige ordførere var enige om, at kunne vi få kommunerne til at acceptere en frivillig ordning, hvor man går ind her og stærkt anbefaler, at kommunerne forsøger at give et mere varieret og fleksibelt tilbud, så var det langt at foretrække. Derfor kommer der ikke noget forslag, før vi nu er over denne forsøgsperiode på et år eller halvandet.

Arne Nielsen (KRF):

Det er blevet slået fast, at der ikke er tale om, at man kan tvinge børnene ud af institutionerne. Det er rigtigt, men jeg er alvorligt bekymret for – også personlig, idet jeg i det daglige er formand for et udvalg, der har med børn og unge at gøre – at vi ikke kan magte at sidde i den situation, hvor vi skal afvise børn af forældre, der har arbejde, til fordel for børn, hvis forældre er arbejdsløse.

Derfor synes jeg, det var rimeligt at gå ind i sådan en deltidsoverenskomst, hvor man sikrer det pædagogiske og samværmæssige behov. Nu bliver der tale om en meget kraftig frivillig tvang, efter min mening, og jeg synes ikke, det er noget, der skal afgøres ved domstolene. Jeg synes, vi skal forholde os til virkeligheden og få problemet løst, sådan at vi får en rimelig deltidsoverenskomst.

Socialministeren (Aase Olesen):

Jeg kan kun forstå det sådan, at hr. Arne Nielsen mener, at vi skulle lovgive for at give forældrene en ret til deltid, også dem, der i dag ingen plads har. Og hvis Kristeligt Folkeparti kan anvise, hvor vi skal få pengene fra til det, så for mig gerne.

Men det handler jo ikke om frivillig tvang, det her. Det handler om at opretholde den lov, vi hidtil har haft. Og det står hr. Arne Nielsen frit for i sin kommune at overveje, hvor behovet er størst.

Dette her handler om, hvorvidt man kan frtage folk en plads, når de først har fået den, og det kan man ikke efter den gældende lov. Det er åbenbart det, hr. Arne Nielsen mener vi skal gøre, og det er jeg ikke enig i.

Arne Nielsen (KRF):

Jeg mener, at vi i kommunerne skal have en lille smule frihed til at sige, at vi må køre børnene ned på en halvtidsordning i daginstitutionerne, og at vi får det nedfældet i det cirkulære, sådan at vi dermed kan give plads til nogle flere børn, så forældrene kan komme i arbejde. Og dermed er det ikke et spørgsmål om øgede ressourcer; det sagde jeg indledningsvis at der ikke var penge til. Men det er et spørgsmål om – og det medvirker Kristeligt Folkeparti gerne til – at vi får ressourcerne fordelt på en rimelig måde, sådan vi kan varetage alle forældres pasningsbehov.

Formanden:

Så er det fru Jane Oksen for et sidste supplerende spørgsmål.

Jane Oksen (FP):

Jeg har forstået ministerens svar sådan, at grunden til, at man ikke vil have deltidsordninger, er, at det bliver for kompliceret og for dyrt for kommunerne. Og jeg mener også, at kommunerne frivilligt kan indføre sådanne ordninger.

Det, det imidlertid kniber mere med, er disse garantiordninger, og dér synes jeg ikke, jeg fik svar på mit spørgsmål om, hvorvidt ministeren kunne tænke sig at fremsætte et forslag om garantiordninger. Ikke noget med tvang, men således at det blev et tilbud for forældrene. Det mener jeg kunne være et overordentlig enkelt og ukompliceret tilbud at give kommunerne.

Socialministeren (Aase Olesen):

Først til hr. Arne Nielsen: Jeg vil faktisk anbefale hr. Arne Nielsen at læse det oplæg, som jeg sendte til samtlige partier her i Folketinget om problemerne ved isoleret at lovgive for enkelte moduler.

Jeg er helt enig i, at tilrettelægger man sin dagsinstitutionspolitik fleksibelt – eventuelt i forbindelse med forlængelse af åbningstiden – så kan tingene gøres inden for de samme økonomiske rammer, som vi har i dag. Det, der var helt klart, da vi gav os til at undersøge, hvordan det står til ude i kommunerne, var det faktum, at dette problem skal løses ud fra lokale behov, og at hver enkelt kommune faktisk har fundet sin model.

Så jeg vil anbefale hr. Arne Nielsen at gå i gang i sin egen kommune, og det er der ingen grund til at lave lovgivning for. Hvis der ikke sker noget i kommunerne i løbet af et stykke tid, vil vi igen overveje, hvad vi kan gøre for at fremme udviklingen.

Det er nøjagtig samme svar, jeg vil give fru Jane Oksen: Hvis ikke der sker noget på dette område – nu har kommunerne altså lovet at sætte en større oplysningskampagne i gang og holde konferencer osv. – må vi selvfølgelig tage spørgsmålet op igen.

Og så vil jeg sige, at jeg ikke mener, at deltidsplasser ikke skal indføres, fordi de er for dyre. Det, jeg har sagt, er, at hvis vi lader kommunerne selv vurdere, hvordan de skal tilrettelægge deres institutionspladser, herunder deltid, efter de lokale behov, viser erfaringerne, at det kan gøres inden for de samme ressourcer. Hvis vi kommer med et meget firkantet lovforslag, kan det ikke undgå at koste flere penge, og derfor kommer der ikke et lovforslag nu.

Nu synes jeg, kommunerne skal have en chance til at vise, hvad de kan.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Formanden:**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Jens Thoft: spm. nr. S 2

[Formanden]

Bjørn Poulsen: spm. nr. S 9

Spm. nr. S 2

Til skatteministeren (2/10 90) af:

Jens Thoft (SF):

»Er det korrekt, at EF-Kommissionen for 1988 vil kræve et større millionbeløb tilbagebetalt fra Danmark vedrørende udbetalt landbrugsstøtte som følge af toldvæsenets for ringe kontrol af området? Hvor stort er i givet fald det beløb, som EF-Kommissionen kræver tilbagebetalt, og skal i givet fald statskassen udrede beløbet?«

Begrundelse

Ifølge punkt 32 i Rigsrevisionens beretning nr. 203/90 til statsrevisorerne om kontrollen med EF's landbrugsordninger m.v. fra september 1990 oplyser Rigsrevisionen:

»Rigsrevisionen har fået oplyst, at Kommissionen som led i regnskabsafslutningen for 1988, der endnu ikke er helt færdig, netop under henvisning til forhold omkring tilrettelæggelsen, gennemførelsen og omfanget af kontrollen i Danmark påtænker at underkende et større millionbeløb vedr. 1988.«

Svar (5/10 90):**Skatteministeren (Fogh Rasmussen):**

Som svar på det stillede spørgsmål har landbrugsministeren oplyst:

»Regnskabet for Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL) for regnskabsåret 1988 (perioden 1.11.1987–15.10.1988) er endnu ikke afsluttet, men forventes afsluttet i løbet af november 1990.

EUGFL-revisionen har såvel i Danmark som i de tre andre undersøgte lande, Frankrig, Holland og Tyskland, påpeget forskellige mangler ved eksportkontrollen i forbindelse med udbetaling af eksportrestitutter.

Danmark har – såvel mundtligt som skriftligt – imødegået kritikken.

Det er endnu ikke afklaret, om og i givet fald hvilke finansielle konsekvenser Kommissionen vil drage af de påståede mangler.

Underkendte beløb vil skulle afholdes af statskassen.«

Jeg kan henholde mig hertil.

Spm. nr. S 9

Til indenrigsministeren (2/10 90) af:

Bjørn Poulsen (SF):

»Kan ministeren forklare, hvorledes den meget store modsætning, der er imellem beskrivelse og forslag i rapporten »Integration af indvandrere i Danmark. Beskrivelse og forslag til bedre prioritering«, hvad angår behovet og nødvendigheden af modersmålsundervisningen for flygtninge/indvandrere, er opstået?«

Begrundelse

Rapportens beskrivelse af behovet for og nødvendigheden af modersmålsundervisning står i skærende kontrast til indholdet i forslagene, hvor det foreslås, at modersmålsundervisningen gøres frivillig, sagt på den måde, at kommunerne ikke har pligt til at sørge for denne undervisning længere end til 3.–4. klasse i folkeskolen. Det undrer spørgeren, at en minister i den grad tager så lidt hensyn til det udvalgsarbejde, som ministeren selv har sat i gang, og hvor konklusionen er så entydig, som den er, specielt hvad angår modersmålsundervisningens nødvendighed for at opnå de bedste resultater, hvad angår integration.

Svar (8/10 90):**Indenrigsministeren (Thor Pedersen):**

I rapporten »Integration af indvandrere i Danmark. Beskrivelse og forslag til bedre prioritering« konkluderes bl.a. følgende vedrørende modersmålsundervisning (rapportens side 52):

»Med hensyn til modersmålsundervisning må det generelt konstateres, at sprogforskere stort set er enige om, at den ideelle sprogudvikling finder sted, når barnet gennemlever den tidlige sprog- og begrebsudvikling på det sprog, der tales i hjemmet.

Arbejdsgruppen finder det derfor vigtigt, at børnene i deres tidlige år undervises i dansk, og at denne undervisning suppleres med undervisning på børnenes modersmål. Modersmålsundervisningen bør indholdsmæssigt og pædagogisk knyttes tættere til folkeskolens undervisning i dansk og andre fag. Det er herunder vigtigt, at der tilvejebringes undervisningsmaterialer, der svarer til de øvrige materialer i undervisningen.«

[Indenrigsministeren]

Heraf følger, at arbejdsgruppen har stillet forslag om, at modersmålsundervisning gøres frivillig for kommunerne efter 3.-4. klassetrin, og at kommunernes pligt til at tilbyde modersmålsundervisning begrænses til alene at gælde inden for kommunegrænsen.

Jeg ser ingen modsætning herimellem.

I rapporten peges der generelt på, at dårlige danskundskaber er det største problem for mange indvandreres integration i det danske samfund. Dette blev også fremhævet ved Folketingets første behandling af Socialdemokratiets beslutningsforslag om bedre integration af indvandrere, B 11. Derfor har det været naturligt for arbejdsgruppen at stille forslag, der giver indvandrerne mulighed for at få bedre danskundskaber fra skolestart over skole og uddannelsesinstitutioner til de særlige beskæftigelsesforanstaltninger.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 1:

Forespørgsel til miljøministeren [om, hvilke foranstaltninger regeringen påtænker at iværksætte for at leve op til IPCC's rapport om klimaforandringer].

Af Margrete Auken (SF) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 3/10 90).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 2:

Forespørgsel til kulturministeren [om efterskolerne].

Af Aage Frandsen (SF) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 3/10 90).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 3:

Forespørgsel til skatteministeren og energiministeren [om energifaggifterne].

Af Duetoft (CD) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 3/10 90).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 16:

Forslag til lov om ændring af den sociale styrelseslov m.v. (Ændring af forskellige lovbestemmelser som følge af ændring af den centrale sociale administration).

Af socialministeren (Aase Olesen).
(Fremsat 3/10 90).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Pernille Forchhammer (S):**

Vi kan i Socialdemokratiet godt tilslutte os dette forslag, som er en ren omorganisering af Socialministeriet.

Vi lægger vægt på, at der ved forslagens gennemførelse ikke sker nogen nedprioritering, ændring eller privatisering af de opgaver, som tidligere lå i Socialstyrelsen, ligesom vi forudsætter, at forslaget ikke vil medføre nogen indskrænkning i den enkelte borgers retssikkerhed eller svækkelse af det, socialministeren har kaldt det overvågende tilsyn.

Så vidt jeg kan se, fremgår det ikke af lovforslaget, hvor meget man forventer at spare ved forslaget, og heller ikke, hvilke konsekvenser overflytningen af opgaverne vil få for personalet i Socialministeriet, og det vil jeg derfor godt spørge socialministeren om. Hvis ikke ministeren i dag har et svar, vil jeg gerne stille spørgsmålet skriftligt gennem udvalget.

Lovforslaget er sat til ikrafttrædelse den 1. januar, og jeg vil derfor også gerne spørge ministeren, om hun i dag kan give Folketingets Socialudvalg sikkerhed for, at ændringer midt i